

Nr 16.

Ankom till riksdagens kansli den 19 april 1917 kl. 3 e. m.

*Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 16,
i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl.
Maj:t angående åstadkommande efter fredsslutet av ett
förnuftigt ekonomiskt samarbete mellan alla stater.*

Uti en inom andra kammaren avgiven motion, nr 317, har herr *Motionen.*
Lindhagen hemställt, att riksdagen ville uttala, att ett handelskrig efter
det militära kriget måste anses som en ny stor olycka för alla länder,
även de neutrala, samt därför uppfordra Kungl. Maj:t att efter samverkan
med de norska och danska regeringarna inrikta sina bemödanden på att,
i vad på de nordiska rikena må ankomma, efter fredsslutet må i möjli-
gaste mån åstadkommas ett förnuftigt ekonomiskt samarbete mellan alla
stater.

Beträffande motiveringen för denna hemställan får utskottet hänvisa
till en vid innevarande riksdag inom andra kammaren väckt motion, nr
315 (sid. 20—25), som av motionären åberopats.

Andra kammarens femte tillfälliga utskott har efter erhållen remiss
av motionen anfört följande:

»Det i motionens hemställan gjorda uttalandet är, i motsats till den
av motionären åberopade motiveringen, helt allmänt avfattat och giver ut-
tryck åt en uppfattning, som torde vara allmän i de neutrala länderna.
Ett sådant uttalande från riksdagens sida kunde visserligen på grund därav
anses överflödigt, men då ett avslag å motionen kan giva anledning till
missförstånd och då uttalandet och den föreslagna hemställan till Kungl.
Maj:t icke kan uppfattas såsom någonting annat än ett spontant uttryck
för ett neutralt folks längtan efter framtida internationellt samförstånd, får

*Andra
kammarens
femte
tillfälliga
utskott.*

utskottet — utan att ingå på något bemötande av de synpunkter som framstälts i den av motionären åberopade motiveringen — hemställa, att andra kammaren för sin del ville besluta, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t — under uttalande av att ett handelskrig efter det militära kriget måste anses som en stor olycka för alla länder, även de neutrala — hemställa, att Kungl. Maj:t ville, efter samråd med de norska och danska regeringarna, inrikta sina bemödanden på att, i vad på de nordiska rikena må ankomma, efter fredsslutet ett förödande ekonomiskt krig mellan de olika staterna må i möjligaste mån undvikas.»

Andra kammaren biföll sitt utskotts hemställan, varefter ärendet överlämnades till första kammaren, som hänvisade detsamma till förberedande behandling av sitt första tillfälliga utskott.

Utskottet.

Uppfattningen, att ett allmänt handelskrig efter det militära krigets slut måste anses som en stor olycka för alla länder, även de neutrala, torde i vårt land vara fullkomligt enhällig. Då så är fallet, synes det utskottet överflödigt, att riksdagen skulle i skrivelse till Kungl. Maj:t frambära densamma. Det synes utskottet självklart, att Kungl. Maj:t opåmint kommer att göra vad på honom ankommer för att främja den fredliga handelssamfärdseln efter kriget och därvid även lärer handla i samförstånd med de övriga nordiska ländernas regeringar, i all den mån ett sådant samförstånd kan för det avsedda ändamålets vinnande befinnas tjänligt.

På grund härav hemställer utskottet,

att första kammaren icke måtte biträda andra kammarens i ärendet fattade beslut.

Stockholm den 19 april 1917.

På utskottets vägnar:

HUGO HAMMARSKJÖLD.

Närvarande vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet: herrar *Hammar skjöld, Borell, Alkman, Åkesson, Göransson, Gelin* och *Hulting*.